

Niels á Botni farin

Týsdagin 20. juli slókaði Niels á Botni, Nólsoy. Niels var 87 ára gamal nú hann andaðist eftir drúgvu songarlegu.

Hann var føddur 30. mars 1895.

Við Nielsi á Botni er ein úrmælingur farin í grevina. Tað vera mangir, ið koma at greiða og greina frá tí, sum hann í langa, virkna og fjøltáttaða livi sínum útinnti.

So tætt hann livdi við náttúruni og lærði okkum at kenna mangt av tí, sum vit illa duga at skyna á. Alt hetta fer framtíðin at greina nærri um hesa sermerktu veru, sum nú er farin.

Fáur hevur havt so stóra kontakt við fremmandafólk, við umheimin, sum tey á Botni. Sum Niels á Botni, hesin merkismaður, sum soleiðis kundi oysa av vitan síni og sum ikki kravdi nakað frá nokrum. Hann visti ikki bara at siga um fugl og fugliliv. Hansara samvinna og vinarlag var víðahvar, hann hevði havt brævasamband við mentafólk sum systkinini Tit og Johs. V. Jensen, við Selmu Lagerlöf, Nis Petersen o.m.o. Hann spældi á so mongum fyrri okkum púra ókunnugum og fjarum streingjum.

Foreldrini vóru Petur á Botni úr Nólsoy og Anna, sum var úr Bei-ansstovu í Havn. Niels var einasti sonur, systurnar 3, Maria, sum á ungum árum fór til Danmarkar, Jussa, sum er búsettandi í Nólsoy og Petra (Djurhuus), sum doyði fyrri nokrum árum síðani.

Óg lítið er at ivast í at kringumstøðurnar og tað sermerkta mentunarliv við Botni hevur gjørt sína ávirkan. Tí á Botni var altíð eitt serliga mentunarkent heim, hetta heimið sum skapti visundamennin báðar.

Pápin, Petur gekk í realskúla í Havn og fór síðan á læraraskúla, men tók ongantíð prógv hagani, istaðin fór hann til Danmarkar, har hann lærði til snikkara. Men visundaligi áhugi

hansara má hava verið burturav. Hjúnini Petur og Anna búsettust í Nólsoy.

Ein kann undrast á, at ein maður tá í tíðini kundi hava so stórt samstarv við fólk og stovnar innan sum uttanlanda, sum teir, faðir og sonur hava havt.

Fuglasavnið hjá Peturi og Nielsi á Botni, sum latið er savninum á Rossatrøðni, Debesatrøð, er eitt av sjónligu tekinum um hesar mentunarmenn. Men eisini eigur at havast í huga tann áhugi, sum systurnar Petra og Jussa hava havt í øllum hesum. Tað er sagt at tey á Botni høvdu sína serligu sermerktu

fólkaligu medferð, síðlig, hábærslig í øllum framburði og at hetta eisini var árin frá móðurini.

Anna Beia tænti fleiri ár í Suðri, hjá bóndanum í Øravík. Eisini tænti hon, sum so mangar aðrar gentur í teirri tíðini, í Onglandi. Hon tók døgliga lut í øllum tí, sum maðurin Petur tókst við.

Henda dagin Niels á Botni var borin til síðsta hvíldarstað sín á fold kendist sum eisini náttúran vildi siga sitt síðsta farvæl og við Janusi kvæð:

*gloymi tú ei
fogur er himin
og jorðin.*
j.l.



Framkomna teknologiin lættir um, men ...

Vit missa okkara identitet, okkara arbeidsplass, segði Hanus Joensen, bygðaráðsformaður, m.a. í røðu, hann helt á bygðastevnu í Kollafirði vikuskiftið 16. og 17. juli.

Skal sjónvarpið passivera okkum, var betri, um vit vóru tað fyrriuttan.

Gott stevnufólk. Bygðar- og avbygðafólk.

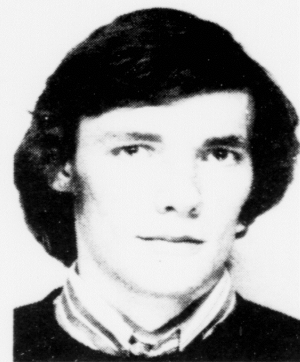
Tað er nú eisini vordíð síður her í Kollafirði at skipa fyrri stevnu eina ferð um árið. Mongum kann tað óivað tykjast nóg so nógv við øllum hesum stevnunum, vit hava alt summarið ígjøgnum. Minst ein stevna hvørt vikuskiftið frá mai mánað og út í august má eisini sigast at vera í meira lagið. Men hetta at stevna saman til gamans og álvara er ikki nakað nýtt fyrirbrigdi í Føroya søgu, eg hugsi her um høgtíðar, veitsluhaldini, tá fólk úr øllum ættum komu saman í ávisum bygðum til ávísar tíðir at dansa, og eisini um fólkafundirnar. Kollafjørður er frá gamlari tíð ein miðepil í Norðurstreymoy, tingstaðurin var jú her, og stevndu fólk regluliga higar til fundar. Tað er tí júst í tráð við gamlan síðaarv, at stevna verður hildin her í Kollafirði.

Kanska er tað ikki heilt rætt at síðustilla hesar fundir við okkara stevnur, men kortini er nakað til felags, nevniliga at fólk úr sínum dagliga yrki kemur saman at hitta vinir og kenningar, tosa um felags áhugamál, um tað, ið leikar á í okkara dagligu tilveru og hvíla frá dagligum stríði og strevi.

Hetta at vit, so ymisk vit enn eru, hittast og geva okkum stundir at prátta saman og skilja hvønn annan, hevur ongantíð verið meira neyðugt enn nú.

Hvar vit venda okkum, hoyra vit um ósemju og ófrið og alt tað ringa, ið hesi niðurbrotandi fyrirbrigdi fara við sær. Hyggja vit í bløðini, lurta vit í útvarpinum, ja, so siggja og hoyra vit fyrri størsta partin um bardagar og kriggi. Hetta er vordíð so vanligt fyrri okkum, at tann eindræðsla mannatýning av sakleysum fólki, ið hetta ofta forir við sær, viðkemur okkum ikki, fer framvið sum nakað, ið hoyrir til, og júst her lúrir ein stórvand.

Sum eitt kristið og mentað fólk eiga vit at minnast til at friðurin byrjar hjá hvørjum einstøkum okkara. Fólk kring allan knøttin ger ov lítið fyrri at skilja hvønn annan, tað gongur sjón fyrri søgn. Hóast tað í hvørjum barmi «byr ymisk trá og trú», so er tað tó plass og brúk fyrri okkum øllum í samfelagnum bæði høgum og lágun at liva í friði og semju.



Hanus Joensen, bygðaráðsformaður í Kollafirði.

Ónkur hevur kanska ílt við at fáa eygað á tað góða við tilikari stevnu. «Troyttandi, órógvandi, prengaavpressandi o.s.fr.» heldur ónkur, og tað kanska eisini við einum vissum rætti. Men vit eiga at minnast til, at tað eru vit sjálvi, ið skapa stevnu og tað, vit fáa burturúr stevnuni.

Ein høvuðsorsøkin til at nokur felag her í bygðini hava tikið seg saman um hetta tiltak, er ivaleyst at fáa nokur tiltrondg oyru til teirra arbeiði.

Tað arbeiði, ið hesi feløg gera, er av alstórum týðningi fyrri okkara ungu og alt bygðarfólkið annars. Óg tí eiga vit øll at gera okkara besta eisini í dag at stuðla teirra tiltøk.

Ein tvørleiki, ið alt felagsarbeiði hevur fingið at dragast við, er sjónvarpið. Mong velja heldur at sita heima í stovu síni og fáa undirhald serverað ígjøgnum sjónvarpið enn sjálvi at skapa sær undirhald í felagsskapi við øðrum.

Sjónvarpið er gott — nýtt á rættan hátt, men skal tað passivisera okk-

um, taka felagsskapin frá okkum, tá var betri, at vit vóru tað fyrriuttan.

At hoyra horntónleik og siggja ein tilikan hóp av ítróttarfólki, er nakað, sum rører við sinnið. Fær okkum øll at gleðast um livið og seta vónir til framtíðina. Tekur okkum burtur eina løtu og hevjar okkum frá vanligu gerandisdegnum. Tankar teirra eldru leita kanska til farnar dagar, meðan tey yngnu fús og frísk lita frameftir. Mikkjal á Ryggi sigur soleiðis:

*Yvir fjallatoppar
hevji seg vart mál,
sýn, at frískir kroppar
goyma fríska sál.*

Gamalt orð sigur: «Kenn tina fortíð og samtið, tá hepnast tin framtíð.»

I hesum orðum liggur vist tað, at um vit kenna tey kor og teir treytir okkara forfedrar livdu og virkaðu undir, tær avgerðir, ið tiknar vórðu undir givnum umstøðum, so hjálpir hetta okkum at taka tær skilabestu avgerðirnar í framtíðini.

Ongantíð meir enn nú hava vit fyrri neyðini at kenna kor fólksins innan og uttan landamørk gjøgnum tíðirnar.

Uppvaksandi ættarliðið, sum tykist koma lættari til alt enn undanfarnu, er í mangar mátar verri fyrri.

Trupulleikar teirra eru ikki minni fyrri tað, um tað tykist lættari at koma til teir materiellu goðarnar.

Framhald á síðu 6